

6. Наша спільна робота сьогодні безпосередньо впливає на завтрашню долю України. Новини Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://poda.gov.ua/news/160810>.

7. При Полтавській облвійськадміністрації утворили Раду з питань ВПО. URL: <https://poda.gov.ua/news/159325>.

8. При Полтавській ОВА створили робочу групу «Прозорість і підзвітність». URL: <https://poda.gov.ua/news/161135>.

9. Указ Президента України «Про утворення військових адміністрацій» від 24.02.2022р. № 68/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

10. Уряд виділить 100 мільйонів гривень на ремонт ТЕЦ у Кременчуці. URL: <https://poda.gov.ua/news/131795>.

11. 42 об'єкти критичної інфраструктури Полтавщини забезпечені генераторами. URL: <https://poda.gov.ua/news/140798>

МИХАЙЛО ЛЮБАШЕВСЬКИЙ

студент третього курсу освітньої програми
«Суспільне і приватне врядування», НаУКМА

РИЗИКИ У СФЕРІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ

Ключові слова: цифровізація, ризики, освіта, інформаційне суспільство, цифрові технології.

Метою дослідження є оцінка ризиків, пов'язаних з впровадженням цифровізації в освітню сферу та визначення шляхів їх мінімізації.

Виклад основного матеріалу. Цифровізація освіти є невід'ємною частиною розвитку сучасного інформаційного суспільства, що відкриває нові можливості для вдосконалення навчального процесу та розширення доступу до знань. Однак, поряд з численними перевагами, цифровізація несе і певні ризики та виклики, які необхідно враховувати та ефективно мінімізувати.

Одним із ключових ризиків цифровізації освіти є нерівний доступ до цифрових технологій та ресурсів, що може призвести до поглиблення цифрового розриву між різними групами учасників освітнього процесу. Дослідження

виявили, що рівень цифрових навичок та доступ до ІКТ-інфраструктури можуть суттєво відрізнятися залежно від соціально-економічних умов, місця проживання та інших факторів. Це створює загрозу поглиблення цифрової нерівності та соціальної ізоляції певних категорій учнів, що може негативно позначитися на їхніх освітніх досягненнях та перспективах.

Іншим ризиком є потенційні наслідки для здоров'я та психологічного благополуччя учасників освітнього процесу. Надмірне використання цифрових пристроїв та інтернету може спричинити проблеми із зором, порушення постави, гіподинамію, а також підвищити ризики інтернет-залежності, депресії та кібербулінгу. Особливо вразливими є діти та підлітки, для яких важливо забезпечити збалансований підхід до використання цифрових технологій та збереження безпечного та здорового навчального середовища [1].

Цифровізація освіти також несе ризики для конфіденційності та кібербезпеки. Використання цифрових платформ, збір та обробка персональних даних учасників освітнього процесу вимагають ретельного підходу до захисту інформації та дотримання принципів конфіденційності [2]. З огляду на це, існують загрози кібератак, шкідливого програмного забезпечення та порушень кібергігієни, що можуть завдати шкоди ІКТ-інфраструктурі та створити перешкоди для навчального процесу в цілому.

Нарешті, необхідно враховувати ризики для якості освіти, пов'язані з надмірною залежністю від цифрових технологій у навчанні. Дефіцит безпосереднього спілкування та соціальної взаємодії, а також складність забезпечення відповідної підготовки вчителів до використання нових технологій можуть негативно позначитися на ефективності навчального процесу. Крім того, існує ризик зниження критичного мислення та аналітичних навичок учнів через надмірне покладання на цифрові інструменти та ресурси.

Певні національні стратегії та програми цифровізації освіти вже реалізуються більшістю країн. Україна, наприклад, впроваджує Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства на 2018-2020 роки [3] і Державну

програму «Цифрова освіта» [4]. Ці ініціативи спрямовані на розвиток цифрової інфраструктури та підвищення цифрової компетентності учасників навчального процесу.

У світовій практиці вже можна виділити успішні ініціативи. Естонія реалізує проєкт «Tigru» для впровадження хмарних рішень та освітніх платформ у школах [5]. У Фінляндії активно використовуються цифрові інструменти та ігрові методики для мотивації учнів [6]. Сінгапур зосереджує увагу на розвитку ІКТ-інфраструктури та цифровій грамотності вчителів [7].

Аналіз міжнародного досвіду засвідчив наявність успішних ініціатив та кращих практик цифровізації освіти, серед яких: упровадження хмарних рішень, використання цифрових інструментів у навчанні, розвиток ІКТ-інфраструктури та цифрової грамотності вчителів. Серед загальних тенденцій можна виокремити поширення дистанційного/змішаного навчання, застосування штучного інтелекту, посилення уваги до кібербезпеки, розвиток STEAM-освіти [8].

Висновки. З огляду на зазначені ризики, актуальним завданням постає розробка комплексного підходу до цифровізації освіти з урахуванням потенційних загроз та шляхів їх мінімізації. У цьому контексті, на мою думку, важливими є такі кроки:

- впровадження програм підвищення цифрової грамотності та навичок безпечного використання ІКТ для всіх учасників освітнього процесу;
- розвиток ІКТ-інфраструктури та забезпечення рівного доступу до цифрових ресурсів, незалежно від соціально-економічного статусу чи місця проживання;
- посилення заходів із кібербезпеки, захисту персональних даних та забезпечення конфіденційності інформації в освітньому середовищі;
- збалансоване поєднання цифрових та традиційних методів навчання, що дозволить максимізувати переваги цифровізації та зберегти важливі аспекти безпосередньої взаємодії та соціалізації;

- професійна підготовка та підвищення кваліфікації вчителів у сфері цифрових технологій, методик їх ефективного використання в освітньому процесі;
- залучення батьків, опікунів та громадськості до процесу цифровізації освіти, підвищення їхньої обізнаності щодо потенційних ризиків та шляхів їх мінімізації;
- розробка нормативно-правових актів, що регулюють використання цифрових технологій в освіті, визначають стандарти безпеки та конфіденційності, а також вимоги до цифрової компетентності учасників освітнього процесу;
- саме тому, лише комплексний і збалансований підхід до цифровізації освіти, що враховує потенційні ризики та запроваджує ефективні механізми їх мінімізації, дозволить максимізувати переваги цифрових технологій та забезпечити якісну, безпечну та доступну освіту для всіх учасників навчального процесу.

Список використаних джерел

1. UNICEF. (2020). How many children and young people have internet access at home? <https://data.unicef.org/resources/children-and-young-people-internet-access-at-home-during-covid19/>
2. European Commission. (2020). Digital Education Action Plan 2021-2027. <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>
3. Кабінет Міністрів України. (2018). Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
4. Кабінет Міністрів України. (2021). Державна програма "Цифрова освіта". <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-programi-cifr-a288r>
5. Innove. (2022). Projekt Tigru. <https://www.innove.ee/en/project/projekt-tigru/>
6. Opetushallitus. (2022). Finnish National Agency for Education. <https://www.oph.fi/en>
7. OECD. (2020). Singapore: A Leader in Digital Government and Digital Economy. <https://www.oecd.org/gov/digital-government/singapore-a-leader-in-digital-government-and-digital-economy.htm>

8. UNESCO. (2021). UNESCO Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence. <https://en.unesco.org/artificial-intelligence/ethics>

КИРИЛО МАРАХОВ

студент третього курсу освітньої програми
«Суспільне і приватне врядування», НаУКМА

РИЗИКИ ІГНОРУВАННЯ ТА ВІДСУТНОСТІ РОЗРОБКИ СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ В УКРАЇНІ

Ключові слова: сланцевий газ, газовидобуток, Юзівська та Олеська площі, транзитна залежність, ризики.

Мета дослідження: виявити можливі ризики відмови від видобутку сланцевого газу на території України.

Виклад основного матеріалу. «Сланцевий газ – це природний газ, що міститься в сланцевих породах, де він утримується в мікроскопічних або субмікроскопічних порах. Цей природний газ є сумішшю природних вуглеводневих газів, що утворюються в результаті розкладання органічних речовин (залишки рослин і тварин). Як правило, сланцевий газ складається з 70-90 відсотків метану (CH_4), основної вуглеводневої мішені для розвідувальних компаній. Це газ, який використовується для виробництва електроенергії, опалення та приготування їжі» [1].

Запаси сланцевого газу в українських надрах є надзвичайно великими і одними з найбільших у Європі, що складає приблизно 3,6 трлн. м³. Такі запаси могли б забезпечити Україні енергетичну незалежність та вберегти її від майбутніх актів газового шантажу з боку РФ [2]. Втім через низку факторів, український уряд так і не зміг налагодити сталий видобуток газу зі сланцевих порід, що й досі несе за собою певні негативні фактори. Тож вважаю доцільним розібрати усі ризики які пов'язані із ігноруванням та відсутністю будь якої розробки джерел сланцевого газу на території України.